

© MARCEL BEKKEN

UITLOOP TUSSEN VOEDERLIGBOXEN

Varkenshouders kiezen vaak voor voederligboxen met uitloop als groeps-huisvestingsstelsel voor zeugen. Zowel bij nieuwbouw als bij verbouwingen komt het stelsel vaak voor. De breedte van de uitloop is dikwijls een bron van discussie. – *Suzy Van Gansbeke & Tom Van den Bogaert, Vlaamse overheid, ADLO; Sarah De Smet & Kelly Relaes, Vlaamse overheid, Varkensloket*

Over de noodzakelijke breedte van de uitloop tussen 2 rijen boxen, of tussen de boxen en een muur, wordt er veel gediscussieerd. De Europese wetgeving legt geen specifieke eisen op. Deze wetgeving maakt namelijk geen onderscheid naargelang het type groepshuisvesting en bevat dus ook geen eisen die aan één systeem gebonden zijn. Wat voor alle systemen geldt, is de minimale oppervlakenorm. De zijden van de box (hok) waarin de groep wordt gehouden, moeten ook langer zijn dan 2,8 m (2,4 m bij minder dan 6 dieren). Dit laatste slaat niet expliciet op de uitloop maar op het groepshok. Met de boxen meegeteld, wordt in het geval van voederligboxen altijd aan de eis voldaan. Dit betekent niet dat de breedte van de uitloop lukraak kan worden bepaald. We bespreken hierna enkele overwegingen.

Op basis van de oppervlakenorm

Op basis van de oppervlakenorm van 2,25 m² per zeug, een box van bijvoorbeeld 0,65 m breed en 2,2 m lang, zal de uitloop tussen een dubbele rij altijd minstens 2,52 m breed moeten zijn. Hoe breder of hoe langer de boxen, hoe smaller de uitloop in theorie zou kunnen zijn zonder dat de totale oppervlakte per zeug in het gedrang komt.

Op basis van vlotte toegang tot de boxen

Het is duidelijk dat, om van een vorm van groepshuisvesting te kunnen spreken, de zeugen steeds vlot in en uit de boxen moeten

kunnen. Hoe breed de uitloop daarvoor moet zijn, is niet zeer duidelijk. Zeugen kunnen ongeveer 1,5 à 2 m lang zijn. Het lijkt redelijk ervanuit te gaan dat één tot anderhalve zeuglengte vereist is om zeugen toe te laten vlot in en uit de boxen te stappen.

Op basis van de uitloop op goed presterende bedrijven

In Nederland voerde men enkele jaren geleden enkele enquêtes uit, naast een beperkter aantal bedrijfsbezoeken bij zeughouders om na te gaan met welke factoren het succes of het falen

.....
Hoe breder de gangen, hoe mobieler de zeugen en hoe meer de uitloop wordt gebruikt.
.....

van een groepshuisvestingsstelsel geassocieerd is. Daaruit bleek dat bedrijven die meer oppervlakte per zeug voorzien een beter afbigpercentages (aantal worpen per aantal geïnsemineerde zeugen) realiseren en minder vroege afvoer hebben. Specifiek voor voederligboxen met uitloop geldt dat een uitloop van 3 m of meer tussen 2 rijen voederligboxen leidt tot een beter afbigpercentages, minder uitval en zeugen die in betere conditie het

kraamhok ingaan. Voederligboxen in een enkele rij zijn af te raden omdat de uitloop dan te smal wordt. Bij brede boxen én een gang van 3 m is een grotere oppervlakte per zeug vereist dan de wettelijke norm: een box van 0,7 m op 2,4 m en een gang van 3 m geeft per zeug een oppervlakte van 2,73 m². Hoe breder de gangen, hoe mobieler de zeugen en hoe meer de uitloop wordt gebruikt.

Uitloop van minder dan 2 m breedte wordt afgeraden

De wetgeving biedt geen concrete houvast om een minimale breedte van de uitloop tussen 2 rijen of achter één rij boxen te bepalen. In een dubbele rij wordt best minstens 2,5 m, maar beter 2,8 à 3 m toegepast. Zeker bij nieuwbouw is het af te raden de oppervlakenorm te nipt te willen toepassen. Een bredere gang, en dus een grotere oppervlakte per dier, kan door betere reproductieresultaten rendabel zijn. Bij verbouwingen moet de gang zo breed mogelijk worden uitgevoerd. In een enkele rij levert de minimale breedte op basis van de oppervlakenorm in ieder geval een te smalle uitloop op. In het kader van een goede uitbating en van mogelijke ontwikkelingen van

Vermijd een dichte vloer in de uitloop, dit brengt vervuiling met zich mee.

wetgeving is het sterk af te raden uitlopen te construeren die minder dan 2 m breed zijn. De dichte vloer moet in de boxen of in een aparte ligruimte worden gerealiseerd, in de uitloop zelf is dit nefast voor de hygiëne. ■